

BELÜGYMINISZTERIUM
ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
„Magyarország szolgálatában a biztonságért!”

Decentralizált szennyvíztisztítás vízügyi és vízvédelmi hatósági szemszögből

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
VÍZTUDOMÁNYI KAR

II. DECENTRALIZÁLT SZENNYVÍZTISZTÍTÁS KONFERENCIA

DR. KLING ISTVÁN FŐOSZTÁLYVEZETŐ-HELYETTES
BM OKF HATÓSÁGI FŐIGAZGATÓ-HELYETTESI SZERVEZET
VÍZÜGYI ÉS VÍZVÉDELMI FŐOSZTÁLY
BAJA, 2021. MÁJUS 19.

FELHÍVÁS

A vidéki térségek falvainak megújítására

A felhívás címe: Egyedi szennyvízkezelés

A felhívás kódszáma: VP6-7.2.1.2-16

„Magyarország Kormányának felhívása a vidéki térségben működő települési önkormányzatok, önkormányzati társulások számára a 2000 lakosegyenérték alatti települések, elkülönült településrészek és külterületek autonóm és természetközeli szennyvízkezelésének megvalósítása érdekében.”

(Magyarország Kormánya és az Európai Unió Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap, SZÉCHENYI 2020)

„A Felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan:

a) Kisebb kapacitású, egyedi szennyvízkezelő berendezések beszerzésének segítségével a tisztított szennyvíz felszíni vízbe vagy elszikkasztás után talajba vezetése;

b) Nagyobb kapacitású, több lakóingatlant kiszolgáló, egyedi szennyvízkezelő berendezések beszerzése 50 lakosegyenértékig, a hozzá kapcsolódó gyűjtőhálózat kialakítása;” [.....]

„e) Decentralizált szennyvízkezelés: gyűjtőrendszer és egyedi szennyvízkezelő berendezések a tisztított szennyvíz helyben tartásával, természetközeli tisztított szennyvíz hasznosítással (pl. nyárfás öntözés), vagy utótisztításával, felszíni víz, vagy talaj befogadóval;”

Tartalomjegyzék

I. A decentralizált szennyvíztisztítás

II. Vízforgalomszabályozás (a)

III. A decentralizált szennyvíztisztítást megalapozó jogalkotás

IV. A decentralizált szennyvíztisztítás elemei

V. Vízforgalomszabályozás (b)

VI. Összefoglalás

VII. Javaslatok vízügyi és vízvédelmi hatósági szempontból

I. A decentralizált szennyvíztisztítás

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Általános vízgazdálkodási szabályok):

*„Az **egyedi szennyvíztisztításra lehatárolt területek** közé tartoznak*

*a) az **agglomerációba** a Nemzeti Települési Szennyvíz-elvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programról, valamint a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programmal összefüggő szennyvízelvezetési agglomerációk lehatárolásáról szóló kormányrendelet szerint **nem tartozó települések, illetve településrészek, lakott területek,***

*b) az agglomerációba tartozó települések azon részei, ahol **közműves szennyvízelvezető művek létesítése** a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programmal összefüggő szennyvízelvezetési agglomerációk lehatárolásáról szóló kormányrendelet szerint **nem indokolt.**”*

I. A decentralizált szennyvíztisztítás

Az Általános vízgazdálkodási szabályok:

„25. § (1) A talaj adottságainak, a felszín alatti víz mélységének és a települési szennyvíz mennyiségének figyelembevételével méretezett, tisztítómezővel ellátott oldómedencés létesítmény és az **egyedi szennyvíztisztító berendezés** (a továbbiakban együttesen: egyedi szennyvíztisztító létesítmény) a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló kormányrendeletnek, valamint e §-ban és a 26. §-ban foglalt rendelkezéseknek megfelelően létesíthető.

(2) Egyedi szennyvíztisztító létesítményt

[a] bármely területen történő programszerű telepítés, illetve

[b] a felszín alatti vizek minősége szempontjából fokozottan érzékeny vagy magas talajvízállású területeken történő egyedi telepítés esetén

akkor lehet létesíteni, ha

a települési önkormányzat által elfogadott és

a vízügyi hatóság által jóváhagyott

települési szennyvíztisztítási program ezt lehetővé teszi.”

II. Vízforgalmi engedélyezés (a)

Az előadás kizárólag

- *a települési szennyvíztisztítási program által lehetővé tett,*
- *egyedi szennyvíztisztításra lehatárolt területen történő,*
- *a vízgazdálkodásról szóló 1995. LVII. törvény (a továbbiakban: Vgt.) és*
- *a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) alapján vízforgalmi engedélyköteles, továbbá*
- *Az Általános vízgazdálkodási szabályok és*
- *a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról szóló 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendeletben (a továbbiakban: Vízgazdálkodási műszaki szabályok) foglaltaknak megfelelő*

decentralizált szennyvíztisztítás vízforgalmi engedélyezését megalapozó, illetve vízforgalmi engedélyezésére vonatkozó kérdéseket tárgyalja.

II. Vízjogi engedélyezés (a)

Konkrétan:

Az előadás **a decentralizált szennyvíztisztításként** meghatározható két – vízjogi engedély köteles – pályázati kategóriához

(b) Nagyobb, 500 m³/év szennyvízterhelési mennyiséget meghaladó, de legfeljebb 50 lakosegyenérték kapacitású, több lakóingatlant kiszolgáló **egyedi szennyvízkezelő berendezések**, a hozzá kapcsolódó gyűjtőhálózat

(e) Decentralizált szennyvízkezelés: gyűjtőrendszer és 500 m³/év szennyvízterhelési mennyiség feletti, de 50 lakosegyenértéket meg nem haladó kapacitású **egyedi szennyvízkezelő berendezések** a tisztított szennyvíz helyben tartásával, természetközeli tisztított szennyvíz hasznosítással (pl. nyárfás öntözés), vagy utótisztításával, felszíni víz, vagy talaj befogadóval;

tartozó **vízgazdálkodási** és **vízvédelmi** kérdéseket taglalja.

Az **egyedi szennyvízkezelő berendezés** olyan vízilétesítmény, amely a települési szennyvizek nem közműves, biológiai tisztítását energiabevitel segítségével végzi. (Általános vízgazdálkodási szabályok)

III. A decentralizált szennyvíztisztítást megalapozó jogalkotás

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.) rendelkezéseinek megfelelően

➤ *a települési környezetvédelmi program részeként*

➤ *az önkormányzat által kidolgozott,*

➤ *környezeti értékelésre alapozott*

települési szennyvízkezelési program.

III. A decentralizált szennyvíztisztítást megalapozó jogalkotás

A települési szennyvízkezelési program egyik kötelező tartalmi eleme:

„A célkitűzések eléréséhez alkalmazható megoldási változatok vizsgálata, értékelése, valamint a választott megoldás indokolása, a várható környezetvédelmi, természetvédelmi, társadalmi és gazdasági hatásokkal együtt.”

A fentiekhez a Kvt. alábbi fogalmait kell rendelni:

„elővigyázatosság: a környezeti kockázatok mérsékléséhez, a környezet jövőbeni károsodásának megelőzéséhez vagy csökkentéséhez szükséges döntés és intézkedés”

„megelőzés: a környezethasználat káros környezeti hatásai elkerülésének érdekében a leghatékonyabb megoldások, továbbá a külön jogszabályban meghatározott tevékenységek esetén az elérhető legjobb technika alkalmazása a döntéshozatal legkorábbi szakaszától;”

III. A decentralizált szennyvíztisztítást megalapozó jogalkotás

A települési szennyvízkezelési program egyik kötelező tartalmi eleme:

„A célkitűzések eléréséhez alkalmazható megoldási változatok vizsgálata, értékelése, valamint a választott megoldás indokolása, a várható környezetvédelmi, természetvédelmi, társadalmi és gazdasági hatásokkal együtt.”

A fentiekhez a Kvt. alábbi fogalmait kell rendelni:

„leghatékonyabb megoldás: a környezeti, műszaki és gazdasági körülmények között elérhető, legkíméletesebb környezet-igénybevétellel járó tevékenység;”

„fenntartható fejlődés: társadalmi-gazdasági viszonyok és tevékenységek rendszere, amely a természeti értékeket megőrzi a jelen és a jövő nemzedékek számára, a természeti erőforrásokat takarékosan és célszerűen használja, ökológiai szempontból hosszú távon biztosítja az életminőség javítását és a sokféleség megőrzését;”

III. A decentralizált szennyvíztisztítást megalapozó jogalkotás

A fentiekhez a Kvt. alábbi fogalmait kell rendelni:

„az elérhető legjobb technika: a korszerű technikai színvonalnak, és a fenntartható fejlődésnek megfelelő módszer, üzemeltetési eljárás, berendezés, amelyet a kibocsátások, környezetterhelések megelőzése és - amennyiben az nem valósítható meg - csökkentése, valamint a környezet egészére gyakorolt hatás mérséklése érdekében alkalmaznak, és amely a kibocsátások határértékének, illetőleg mértékének megállapítása alapjául szolgál. Ennek értelmezésében:

- legjobb az, ami a leghatékonyabb a környezet egészének magas szintű védelme érdekében;*
- az elérhető technika az, amelynek fejlesztési szintje lehetővé teszi az érintett ipari ágazatokban történő alkalmazását elfogadható műszaki és gazdasági feltételek mellett, figyelembe véve a költségeket és előnyöket, attól függetlenül, hogy a technikát az országban használják-e vagy előállítják-e és amennyiben az az üzemeltető számára ésszerű módon hozzáférhető;*
- a technika fogalmába beleértendő az alkalmazott technológia és módszer, amelynek alapján a berendezést (technológiát, létesítményt) tervezik, építik, karbantartják, üzemeltetik és működését megszüntetik, a környezet helyreállítását végzik;”*

III. A decentralizált szennyvíztisztítást megalapozó jogalkotás

A vízügyi hatóság részéről meg kell követelni a környezeti vizsgálat során készülő környezeti értékelésre alapozást, azaz:

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet (**SKV rendelet**) alapján le kell folytatni a települési szennyvízkezelési program - **környezeti értékelést** magában foglaló - **környezeti vizsgálatát**. Környezeti értékelés nélkül a program nem terjeszthető elő.

A települési szennyvízkezelési program **környezeti értékelésének** elkészítése során figyelemmel kell lenni

- *a*) a földtani közegen, földtani közegben történő elhelyezés esetében a talajvíz terep alatti szintjének, minőségének, illetve a változások tendenciájának vizsgálatára,
- *b*) a szikkasztási próbák eredményeire,
- *c*) az egyedi szennyvízelhelyezés módjának alkalmazhatósági vizsgálatára, ha a település közigazgatási területén a felszín alatti vizek minősége szempontjából fokozottan érzékeny vagy magas talajvízállású terület fordul elő,
- *d*) a célkitűzések teljesülésének ellenőrzési rendszerére, a felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi állapotváltozásainak nyomon követésére alkalmas települési monitoring hálózat meghatározására, és
- *e*) a felszíni vizek minőségének várható alakulására.

III. A decentralizált szennyvíztisztítást megalapozó jogalkotás

A vízügyi hatóság részéről meg kell követelni a környezeti vizsgálat során készülő környezeti értékelésre alapozást, azaz:

Az **SKV rendelet** alapján a **környezeti értékelés** konkrét tartalmának és részletezettségének (a továbbiakban: tematika) megállapításához a kidolgozó kikéri a környezet védelméért – **így víz, mint környezeti elem védelméért** – felelős szervek (**területi vízvédelmi hatóság**) szakmai véleményét.

A **környezeti értékelés** a települési szennyvízkezelési programdokumentáció önálló része, illetve munkarésze. A **környezeti értékelés** egyes részeit a 4. számú mellékletben meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelő részszakterületeken - a környezetvédelmi, természetvédelmi és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló jogszabály alapján - **szakértői jogosultsággal rendelkező szakértő** készíti el.

A **környezeti értékelés általános tartalmi követelményeit** a 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet 4. számú melléklete rögzíti.

III. A decentralizált szennyvíztisztítást megalapozó jogalkotás

A vízügyi hatóság részéről meg kell követelni a környezeti vizsgálat során készülő környezeti értékelésre alapozást, azaz:

A környezeti értékelésnek és a program tervezetének Kvt. 43. § (6) bekezdés a) pontja szerinti **véleményezéséhez** a kidolgozó megküldi program egyeztetési dokumentációját a környezeti értékeléssel a környezet védelméért felelős szervezeteknek, így **területi vízvédelmi hatóságnak** is.

A vízvédelmi hatóságnak a véleményezés során figyelembe kell vennie a Kvt. szerinti elveket, így többek között azt, hogy a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy

- a) a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő;
- b) megelőzze a környezetszennyezést;
- c) kizárja a környezetkárosítást.

Továbbá azt, hogy a megelőzés érdekében a környezethasználat során **a leghatékonyabb megoldást**, továbbá a külön jogszabályban meghatározott tevékenységek esetén **az elérhető legjobb technikát kell alkalmazni**.

III. A decentralizált szennyvíztisztítást megalapozó jogalkotás

A vízügyi hatóságnak az Általános vízgazdálkodási szabályok 20. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltak alapján a jóváhagyáshoz meg kell követelnie, **hogy a települési szennyvízkezelési program**

összhangban legyen a regionális vízgazdálkodási, valamint a környezetvédelmi és vízvédelmi követelményekkel, a településrendezési eszközökkel, és ezen belül

az egyes településrészek szennyvízelvezetési és -tisztítási megoldására vonatkozóan, az *egyedi szennyvíztisztításra lehatárolt területekre* – a leghatékonyabb megoldás, az elérhető legjobb technika alkalmazásával – megadja az *alkalmazni kívánt decentralizált szennyvíztisztítás fajtáit*, megjelölve azokat a településrészeket is, *ahol az nem alkalmazható*.

III. A decentralizált szennyvíztisztítást megalapozó jogalkotás

A települési szennyvízkezelési program hatályosságához szükséges a vízügyi hatósági jóváhagyás.

A területi vízügyi hatóság részéről a jóváhagyáshoz

meg kell követelnie a környezeti vizsgálat során készülő környezeti értékelésre alapozást, és

figyelembe kell vennie azt, hogy a területi vízvédelmi hatóság környezetvédelmi igazgatás körébe tartozik a leghatékonyabb megoldás, az elérhető legjobb technika alkalmazására vonatkozó követelmények érvényesítése a környezeti értékelés során!

IV. A decentralizált szennyvíztisztítás elemei

Elvezetés és tisztítás kötelező elemei:

- gyűjtőhálózat,
- egyedi szennyvíztisztító berendezés(ek),

Esetleges utótisztítás, illetve elhelyezés kötelező elemei:

- a szennyvíz kijuttatása utótisztítására szolgáló (művelés alól kivett, például ún. nyárfás) területre, ahol az a földtani közegbe kerül,
- lehetséges jog- és szakszerű elhelyezés még:
 - a tisztított szennyvíz befogadóba vezetése,
 - a tisztított szennyvíz elszikkasztása, azaz a földtani közegbe történő szakszerű elhelyezése, vagy
 - tisztított szennyvíz mezőgazdasági területen (talajon) történő felhasználása a szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályairól szóló 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet előírásai betartásával.

Programszerű telepítés esetében monitoring rendszer kiépítése és üzemeltetése kötelező elem.

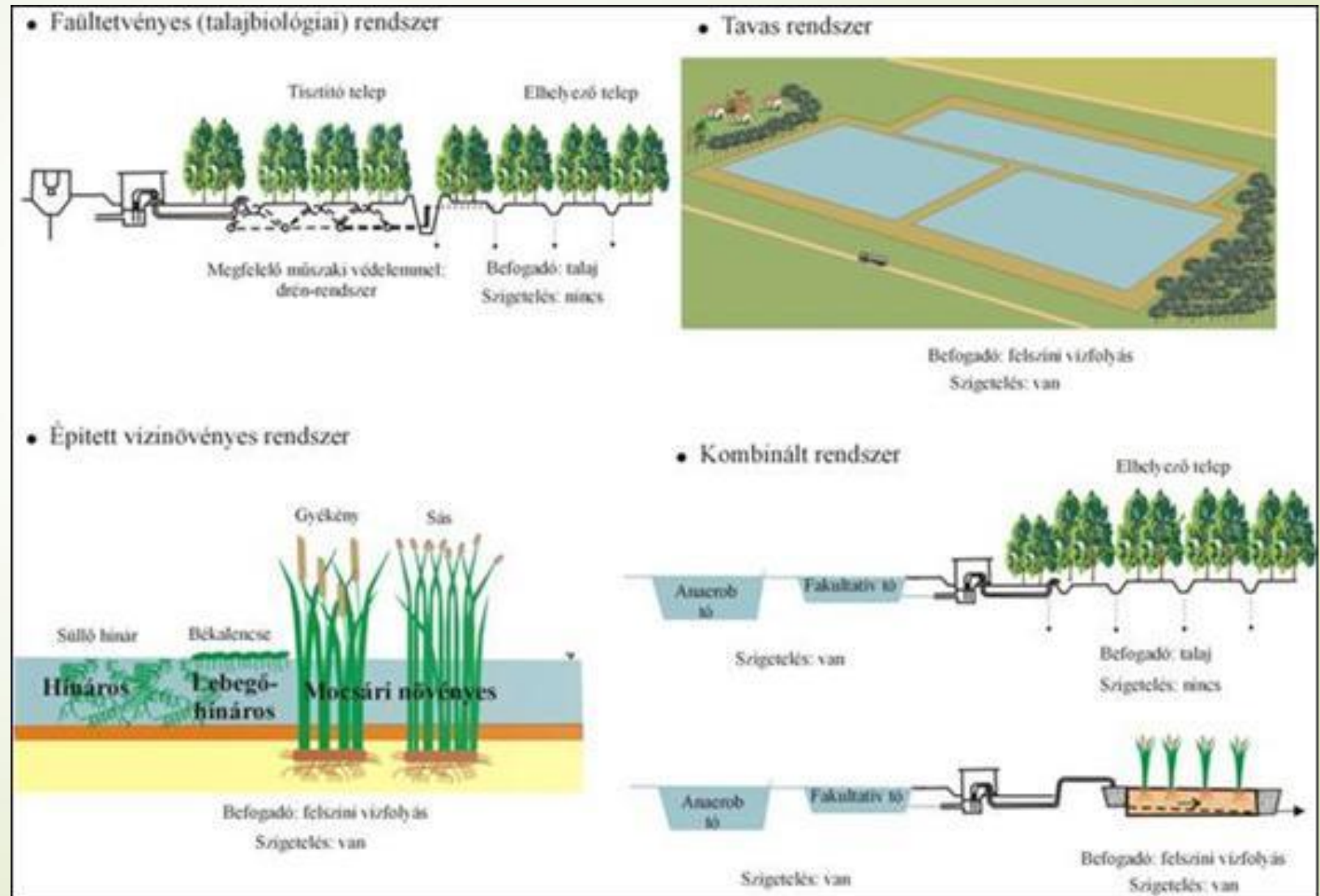
IV. A decentralizált szennyvíztisztítás elemei

A természetközeli szennyvíztisztítási módok például:

[**Forrás:** Szennyvíztisztítási technológiák II.

Dr. Simándi Péter (2011)

Szent István Egyetem]

IV. A decentralizált szennyvíztisztítás elemei

Az épített vízínövényes kombinált rendszer elemei például:

- **gyűjtőhálózat**
- **előkezelés: oldómedence, vagy speciálisan kialakított előülepítő (esetleg fakultatív tó)**
- **tisztítási fő fokozat: méretezett vízszintes, vagy függőleges átfolyású gyökérzónás műtárgy vagy kombinált gyökérzónás műtárgysor**
- **szükség esetén utótisztítás: tavas utótisztító**
- **tisztított szennyvíz elhelyezése/elvezetése: szikkasztó mező (alagcsöves, nyárfás/füzes), vagy felszíni befogadó**

V. Vízjogi engedélyezés (b)

A *Vgt.* alapján a jogszabály által bejelentéshez kötött tevékenységektől eltekintve *vízjogi engedély* szükséges

- a vízimunka elvégzéséhez, a vízilétesítmény megépítéséhez és átalakításához (*vízjogi létesítési engedély*),
- a vízilétesítmény használatbavételéhez és üzemeltetéséhez, a vízhasználathoz (*vízjogi üzemeltetési engedély*), és
- a vízilétesítmény megszüntetéséhez (*megszüntetési engedély*).

V. Vízjogi engedélyezés (b)

Az engedélyező vízügyi hatóságnak és a szakkérdést vizsgáló vízvédelmi hatóságnak ügyelnie kell arra, hogy

Általános vízgazdálkodási szabályok „25. § (3) *Egyedi szennyvíztisztító berendezést a felszín alatti vizek védelme szempontjából* [219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Favir.)]

fokozottan érzékeny területek közül

csak azokon a helyeken lehet létesíteni, ahol

a) a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló [123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vízbázis rendelet)] *kormányrendelet a tisztított szennyvíz szikkasztását **nem tiltja**, és*

b) karsztos területek esetén továbbá akkor, ha a karsztvíztest jó kémiai állapotban van és

ba) a felszínen vagy 10 méteren belül nem találhatóak mészkő vagy dolomit képződmények, vagy

bb) mész- és dolomitmárga képződmények előfordulása esetén ezekre a területekre vonatkozóan a települési szennyvízkezelési program készítése során végzett vizsgálatok bizonyítják, hogy az elszivárogtatásra kerülő tisztított szennyvíz nem éri el a karsztvizet.

V. Vízjogi engedélyezés (b)

A tisztított szennyvíz

- *elszikkasztása, azaz a földtani közegbe történő szakszerű elhelyezése, illetve*
- *a szennyvíz utótisztítására szolgáló (művelés alól kivett, például ún. nyárfás) területre történő kijuttatása*

esetében

vízjogi létesítési engedélyezési dokumentáció összeállításához, illetve a tényállás tisztázásához – többek között – ismerni és alkalmazni kell

- *a Favir.-t,*
- *a Vízbázis rendeletet, valamint*
- *az aktuális vízgyűjtő-gazdálkodási tervet.*

V. Vízbázis engedélyezés (b)

A vízbázisok érintettségét – akár kijelölt, akár kijelölés alatt álló – a települési szennyvízkezelési program készítésekor is vizsgálni szükséges, azonban

az engedélyező vízügyi hatóságnak az alábbiakra kell tekintettel lennie:

A *Vízbázis rendelet* 5. számú melléklet (1. táblázat 10. sora, valamint 2. Jelmagyarázat 1. és 3. sora):

„*Házi szennyvíz szikkasztása*”

[a] „*Felszíni és felszín alatti vízbázisok belső , külső védőövezetein:*” „**Tilos**”

[b] „*Felszín alatti vízbázisok hidrogeológiai A és B védőövezetein:*”

„*Új vagy meglévő létesítménynél, tevékenységnél a környezeti hatásvizsgálat, illetve a környezetvédelmi felülvizsgálat, illetve az ezeknek megfelelő tartalmú [Favir. szerinti] egyedi vizsgálat eredményétől függően megengedhető*”

V. Vízjogi engedélyezés (b)

A vízjogi létesítési engedélyezési dokumentációhoz – többek között – az alábbiak szerint csatolni kell az egyedi vizsgálatot is.

Általános vízgazdálkodási szabályok „26. § (1) Tisztítómezővel ellátott oldómedencés létesítmény és földtani közegbe történő bevezetés esetén egyedi szennyvíztisztító berendezés csak a felszín alatti vizek védelméről szóló kormányrendeletben [Favir.] meghatározott **egyedi vizsgálatot** követően létesíthető akkor, ha

a) a kibocsátása meghaladja az 500 m³ /év mennyiséget, vagy

b) a szennyvíz szikkasztása vonatkozásában a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellétesítmények védelméről szóló kormányrendelet [Vízbázis rendelet] előírja.

(2) *Egyedi szennyvíztisztító létesítményt [berendezést] akkor lehet létesíteni, ha*

a) *az megfelel a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról szóló miniszteri rendeletben [Vízgazdálkodási műszaki szabályok] meghatározott előírásoknak, és*

b) *programszerű telepítés esetében az engedélyezési eljárás során a kérelmező mellékeli a felelős szolgáltató üzemeltetésre vonatkozó nyilatkozatát.*

V. Vízjogi engedélyezés (b)

Az Általános vízgazdálkodási szabályok *kivételes rendelkezése, amely főszabállyá nem válhat, hogy*

a vízügyi hatóság a *Vgtv.*-ben, illetve *Vhr.*-ben rögzített szabályok szerint lefolytatott

a vízjogi létesítési engedélyezési eljárás során

egy adott lehatárolt terület tekintetében

a magas talajvízállású területi minősítéstől eltérhet,

ha azt az abban érdekelt által végzett, vagy végeztetett **részletes vizsgálat** alátámasztja.

V. Vízjogi engedélyezés (b)

A vízjogi létesítési engedélyezési dokumentáció vízvédelmi szakkérdései vizsgálatakor – többek között – a Vízgazdálkodási műszaki szabályok közül a következőket kell figyelembe venni:

*„16/A. § (1) A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló kormányrendeletben meghatározott egyedi szennyvízkezelő létesítményt akkor lehet létesíteni, ha az biztosítja, hogy a tisztított szennyvíz szennyezőanyag-tartalma nem haladja meg a **4. számú mellékletben meghatározott mértéket.***

*(2) A felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny területen vagy a magas talajvízállású területen **csak denitrifikációt is megvalósító egyedi szennyvízkezelő berendezést lehet telepíteni.**”*

Az Általános vízgazdálkodási szabályok alapján a vízjogi létesítési engedélyben elő kell írni, hogy az egyedi szennyvíztisztító berendezésből elfolyó tisztított szennyvízből a mintavételt műszakilag meg kell oldani.

V. Vízzogi engedélyezés (b)

Vízgazdálkodási műszaki szabályok vízvédelmi követelményei

4. számú melléklet a 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelethez *

Az egyedi szennyvízkezelő létesítmény által kibocsátott tisztított szennyvíz határértékei

1. Egyedi szennyvízkezelő berendezésből felszíni vízbe történő bevezetés

Sorszám	Szennyezőanyagok	Mértékegység	Mintavétel típusa	Felszíni vízbe történő bevezetés esetén határérték
1.	Dikromátos oxigénfogyás KO_2	mg/l	minősített pontminta	150
2.	Ammónia-ammónium-nitrogén NH_4 -N	mg/l	minősített pontminta	40

2. Egyedi szennyvízkezelő létesítményből földtani közegbe történő bevezetés

Sorszám	Szennyezőanyagok	Mértékegység	Mintavétel típusa	Földtani közegbe történő bevezetés esetén határérték felszín alatti víz szempontjából	
				fokozottan érzékeny és magas talajvízállású területen	nem fokozottan érzékeny területen ⁽¹⁾
1.	Dikromátos oxigén-fogyasztás	mg/l	minősített pontminta	-	150
			24 órás átlagminta	75	100
2.	Ammónia-ammónium-nitrogén	mg/l	minősített pontminta	-	-
			24 órás átlagminta	10	-
3.	Összes szerves nitrogén	mg/l	minősített pontminta	-	-
			24 órás átlagminta	25	-

(1) A mintavétel típusa vagylagosan írható elő, egy-egy paraméterre mindkettő együtt nem alkalmazható.

V. Vízjogi engedélyezés (b)

A vízjogi létesítési engedélyben a vízvédelmi követelmények érvényesítése érdekében a vízügyi hatóság előírja,...

Általános vízgazdálkodási szabályok „26. § (4) *Egyedi szennyvíztisztító létesítmény [berendezés] létesítése során a vízügyi hatóság előírja*

a) egyedi telepítés esetében - amennyiben a felszín alatti vizek védelméről szóló kormányrendelet [Favir.] alapján szükséges - a kockázat, a beruházás és az üzemeltetés gazdaságosságának szem előtt tartásával a feltételek teljesülésének ellenőrzését szolgáló monitorozást,

b) programszerű telepítés esetében a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvény [Kvt.]) és a vizek védelméről szóló jogszabályok [Favir. és Fevir.] alapján az azoknak megfelelő monitoring rendszer kiépítését és üzemeltetését.”

V. Vízjogi engedélyezés (b)

Általános vízgazdálkodási szabályok **az üzemeltetéssel kapcsolatban** rögzítik többek között, hogy

- Az egyedi szennyvíztisztító létesítmény üzemeltetése során a **tulajdonosnak** gondoskodnia kell ...
- A **felelős szolgáltató** az lehet, aki
- Az egyedi szennyvíztisztító létesítmények működtetéséért **felelős szolgáltatónak** gondoskodnia kell
- Egyedi telepítésnél, ha a kibocsátás meghaladja az **500 m³/év** mennyiséget, évente mintavételt és analitikai vizsgálatot kell végezni.
- Programszerű telepítés esetén évente legalább az egyedi szennyvíztisztító létesítmények 20%-ánál a mintavételt és az analitikai vizsgálatot el kell végezni úgy, hogy valamennyi létesítmény legalább 5 évente bekerüljön a mintavételi és analitikai vizsgálati ütemezésbe.

V. Vízjogi engedélyezés (b)

A **programszerű telepítés** esetében az egyedi szennyvíztisztító berendezések üzemeltetését az Általános vízgazdálkodási szabályok 26. § (2) bekezdés b) pontja értelmében a **felelős szolgáltatónak** kell végeznie.

A rendkívül összetett, fentiekben taglalt **vízgazdálkodási és vízvédelmi** létesítési, illetve azt követő **üzemeltetési** követelmények alapján

a decentralizált szennyvíztisztításként meghatározható két – vízjogi engedély köteles – pályázati kategória esetében az egyedi telepítéskor is

vízjogilag megkövetelhető, hogy az egyedi szennyvíztisztító berendezés(ek) tulajdonosa(i) az Általános vízgazdálkodási szabályokban rögzített kötelességeiket átruházzák és a vízjogi üzemeltetési engedély engedélyese a **felelős szolgáltató legyen.**

V. Vízjogi engedélyezés (b)

Általános vízgazdálkodási szabályok 28. § (1) Az egyedi szennyvíztisztító létesítmények működtetéséért **felelős szolgáltatónak** gondoskodnia kell

a) a működés során, annak üzemnaplóban történő dokumentálásával

aa) a rendszeres helyszíni szemléről,

ab) a szükséges karbantartási munkák elvégzéséről,

ac) az elfolyó tisztított szennyvízből történő mintavételek és analitikai vizsgálatok (1a) bekezdés szerinti gyakorisággal történő elvégzéséről, és a vízügyi hatóság részére történő megküldéséről,

ad) kifogásolhatóan működő létesítmény esetén a hiba kijavításáról és az ismételt mintavételről,

ae) tartósan kifogásolt működés esetén a vízügyi hatóság értesítéséről,

(af) a települési önkormányzat jegyzője részére történő adatszolgáltatásról az (1b) bekezdés alapján;)

V. Vízjogi engedélyezés (b)

Általános vízgazdálkodási szabályok 28. § (1) Az egyedi szennyvíztisztító létesítmények működtetéséért **felelős szolgáltatónak** gondoskodnia kell

b) a 26. § (4) bekezdésben meghatározott monitoring vizsgálatok elvégzéséről és nyilvántartásáról;

c) a vízügyi hatósággal történő kapcsolattartásról, jogszabályban és az üzemeltetési engedélyben meghatározott adatok térítésmentes szolgáltatásáról;

d) a szervizszolgáltatásról, rendelkezésre állásról; továbbá

e) a lakossági tájékoztatásról és kapcsolattartásról.

IV. A decentralizált szennyvíztisztítás elemei

A **felelős szolgáltató** fent felsorolt üzemeltetői feladatai körében

a fölös eleveniszap

a berothadt iszap

kezelésének kérdései:

- **Megoldás a szennyvizek és szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználásának és kezelésének szabályairól** szóló 50/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet alkalmazásával?
- A *Vgt.* rendelkezései betartásával az önkormányzat által megszervezett és fenntartott nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatás igénybevétele?
- A *hulladékjegyzékről* szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet alapján besorolva települési folyékony hulladékként elszállítatva?

V. Vízjogi engedélyezés (b)

Általános vízgazdálkodási szabályok 28. § (2) **Felelős szolgáltató** az lehet, aki

a) képes hiánytalanul ellátni az (1) bekezdésben meghatározott alapfeladatokat, és

b) rendelkezik szennyvíztechnológus, vagy azzal egyenértékű, illetve magasabb szakirányú végzettséggel.

(3) Jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet akkor végezhet az (1) bekezdés szerinti tevékenységet, ha tagja vagy vele munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy rendelkezik a (2) bekezdésben meghatározott képzettséggel, és ez a tag, személy részt vesz a tevékenység ellátásában.

(4) **A felelős szolgáltató a vízgazdálkodásról szóló törvényben meghatározott közüzemi szerződés alapján szolgált.** (?)

V. Vízjogi engedélyezés (b)

(?) *A vízgazdálkodásról szóló törvényben meghatározott közüzemi szerződés:*

Vgt. 11. § (1)

„A koncessziós pályázatot [.....]

b) a helyi önkormányzati tulajdon működtetésére a képviselő-testület

írja ki.

(2) A pályázati kiírásnak tartalmaznia kell, hogy az a vízi közüzemi tevékenységekre együttesen vagy külön-külön vonatkozik.

(3) A koncessziós pályázatot akkor lehet kiírni, ha a koncessziós szerződés alapján végzendő tevékenység összhangban van a jóváhagyott terület- és településfejlesztési, -rendezési tervekkel, a környezet és a természet védelmével, valamint a vízbázisvédelmi előírásokkal.”

VI. Összegzés

A vízügyi és vízvédelmi hatóságnak a decentralizált szennyvíztisztítást megalapozó jogalkotás során a környezetvédelmi és vízbázisvédelmi követelményeket maradéktalanul érvényesítenie kell.

A vízjogi engedély köteles decentralizált szennyvíztisztítás esetében meg kell követelnie, hogy

- a gyűjtőhálózat,
- az egyedi szennyvízkezelő berendezés(ek) és
- az esetleges utótisztítás, illetve tisztított szennyvíz elhelyezés

vízjogi üzemeltetési engedélyének engedélyese a felelős szolgáltató legyen.

VI. Összegzés

Vhr. 5. § (1) bekezdése ugyanis kimondja:

*„Vízhasználat gyakorlásához, vízilétesítmény használatbavételéhez (a továbbiakban: üzemeltetéshez) szükséges vízjogi üzemeltetési engedélyt annak kell kérni, aki a vízhasználattal vagy a létesítmény üzemeltetésével járó - a jogszabályokban és a hatósági előírásokban meghatározott - jogokat és kötelezettségeket **közvetlenül gyakorolja, illetve teljesíti.**”*

VII. Javaslatok vízügyi és vízvédelmi hatósági szemszögből

Megállapítások:

- A vízjogi engedély köteles közcélú és sajátcélú vízellétesítményekre széleskörű szabályozás van hatályban.
- Külön részletes törvényi és rendeleti szabályozás vonatkozik a víziközművekre, mint speciális közcélú vízellétesítményekre.
- A Vhr. alapján *a nem vízjogi engedély köteles egyedi szennyvíztisztító létesítményekre (a szabályozás szerinti, a tisztítómezővel ellátott oldómedencés létesítményre és az egyedi szennyvíztisztító berendezésre)* az Általános vízgazdálkodási szabályok és a Vízgazdálkodási műszaki szabályok vonatkoznak.
- A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz (*ami nem a hulladékjog alá tartozó kategória*) begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatás törvényi szabályait a Vgt., részletszabályait ezen közszolgáltatásra vonatkozó rendelet tartalmazza.

Nincs részletes vízvédelmi (tágabban értelmezve: környezetvédelmi), vízgazdálkodási, közszolgáltatási stb. szabályozás a vízjogi engedély köteles, és a szennyvízközmű valamint az egyedi közműpótlók között elhelyezkedő decentralizált szennyvíztisztításra.

VII. Javaslatok vízügyi és vízvédelmi hatósági szemszögből

Konkrét javaslatok:

- A települési ingatlanokon keletkező szennyvizek kezelésével és elhelyezésével kapcsolatos helyi szabályozást az elővigyázatosság és megelőzés elvének megfelelően kell meghozni!
- Jogszabályban rögzített követelményként az elérhető legjobb technika fogalma szerint kell dönteni a szennyvízközmű szolgáltatás kiépítése és a decentralizált szennyvíztisztítás alkalmazása között.
- A szennyvízközmű ellátás nélkül maradt ingatlanra, mint tervezési egysége alapozott decentralizált szennyvíztisztítás melletti döntés esetén is az elérhető legjobb technika fogalma alapján kell kiválasztani az alkalmazni kívánt módszert, ami a környezetterhelések csökkentése, valamint a környezet egészére gyakorolt hatás mérséklése érdekében a korszerű technikai színvonalnak és a fenntartható fejlődésnek megfelelően üzemeltethető.
- A vízjogi engedély köteles decentralizált szennyvíztisztításról a jogszabályban olyan, a szennyvízközmű és a közműpótló közötti – közcélú szolgáltató – vízügyi megoldásként kell rendelkezni, amit a víziközmű-szolgáltatók – közigazgatási szempontból szabályozott formában és keretek között – üzemeltetnek.

BELÜGYMINISZTERIUM
ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
„Magyarország szolgálatában a biztonságért!”

Köszönöm a figyelmet!

